
PÄRNU KESKRAAMATUKOGU ARENGUKAVA

2019-2025

PÄRNU
2018

PÄRNU KESKRAAMATUKOGU

ARENGUKAVA

2019-2025

MISSIOON

Pärnu Keskraamatukogu võimaldab Pärnu linna ja maakonna elanikele ning linna külalistele juurdepääsu informatsioonile, teadmistele ja kultuuriteabele areneva infoühiskonna nõuetest lähtuvalt komplekteeritud kogude kaudu.

Me arendame teenuseid, mis muudavad pärnakate ja Pärnu külaliste elu rikkamaks, kasvatavad rõõmu lugemisest igas eas inimestele, pakuvad elamusi, inspiratsiooni ja suhtlemisvõimalust üksteisega ning maailmaga, toetavad kodanike elukestvat õpet.

VISIOON

Pärnu Keskraamatukogu on usaldusväärne, muutustele avatud ja mitmekülgse sisuga kogukonnakeskus ning kohtumispaik, mis pakub kõigile võrdseid võimalusi ja tasuta juurdepääsu infole, kultuurisisule ning harivale ja meeldivale ajaviitele.

VÄÄRTUSED

Pärnu Keskraamatukogu igapäevases töös ja teenuste arendamisel juhindume järgmistest väärtustest:

Kasutajakesksus: pakume teenuseid, mis vastavad sihtrühmade vajadustele, oleme klientidega suhtlemisel korrektsed, avatud ja abivalmid.

Usaldusväärsus: meie tegevus on asjatundlik ja eetiline ning lähtub valdkonna heast tavast.

Asjatundlikkus: pakume lugejale kvaliteetset teenust, oleme kompetentsed oma valdkonnas. Tunneme hästi oma kogusid ja oleme kursis uudiskirjandusega. Koolitame järjepidevalt oma töötajaid.

Koostöö: arvestame oma kolleegide, kasutajate ja partneritega ning nendelt saadud tagasiside on meile oluline.

Mitmekülgsus: oleme kõigi jaoks ja pakume igäihele midagi

Paindlikkus: oleme ajakohased ning muutustele avatud

KAJASTUS TEISTES ARENGUKAVADES

Kultuuriministeriumi valitsemisala arengukava 2018-2021

https://www.kul.rik.ee/sites/kulminn/files/kultuuriministeriumi_arengukava_2018-2021.pdf

Kultuuripoliitika põhialused 2020 (kinnitatud Riigikogus 12. aprillil 2014)

<http://www.kul.ee/sites/kulminn/files/kultuur2020.pdf>

Rahvaraamatukogude valdkonna kohta sätestab dokument muuhulgas järgmist: „[...] Avalik raamatukoguteenus tagab vaba juurdepääsu informatsioonile ja on kõikidele kasutajatele võrdselt tasuta kättesaadav. [...] Rahvaraamatukogudel on oluline roll kõigile Eesti elanikele võrdsete võimaluste tagamisel enda harimiseks ja kultuurist osasaamiseks. Kohalike omavalitsuste asutustena tegelevad rahvaraamatukogud lisaks informatsiooni vahendamisele ja üksikkasutajate juhendamisele infoallikate kasutamisel ka paindlike ja mitmefunktsiooniliste keskustena, mis elavdavad kohalikku elu ja kultuuri ning pakuvad võimalusi elukestvaks õppeks.“

Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu (ERÜ) visioonidokument 21. sajandi raamatukogu (heaks kiidetud ERÜ aastakoosolekul 9. märtsil 2016)

<http://eru.lib.ee/www/images/stories/dokumendid/21-sajandi-raamatukogu.pdf>

Tegemist on dokumendiga, mis sätestab visiooni Eesti raamatukogunduse tuleviku kohta ühiskondlike ja tehnoloogiliste muutuste tingimustes, täpsemalt millisena nähakse raamatukogude missiooni, positsiooni ja arengusuundi lähitulevikus.

HETKEOLUKORRA ANALÜÜS

Seisuga 1. jaanuar 2018 on rahvastikuregistri andmetel:

Pärnumaal 87 681 elanikku;

Pärnu linnas 51 649 elanikku;

Pärnu Keskraamatukogus on seisuga 1. detsember 2018. a 16 703 registreeritud kasutajat, neist lapsi 24,96%, külastusi 351 535.

1.05.2018 alates on Pärnu Keskraamatukogul 9 haruraamatukogu ja 8 osakonda.

PÄRNU KESKRAAMATUKOGU TUGEVUSED JA NÕRKUSED

Tugevused	Nõrkused
Erialase haridusega, kompetentne personal	Personali kõrge keskmine vanus
Hea raamatukoguvõrgustik Pärnu maakonnas	Haldusreformist tulenevad organisatsioonilised erinevused; maakonda lisandub 7 teist raamatukoguprogrammi kasutavat raamatukogu
Keskraamatukogu on hästi ligipääsetav liikumispuudega inimestele	Haruraamatukogud on liikumispuudega inimestele raskesti ligipääsetavad;
Hea teenindus, kvaliteetsed kogud	Personali nõrk võõrkeelteoskus
Erinevad raamatukoguteenused, uued tehnoloogiad	Personali nõrgad digioskused
Keskraamatukogu hea avalik ruum, hea õpikeskkond. Erinevad tegevused – kohtumispaik, õpipaik, kultuurikeskus	Ranna haruraamatukogu kehv seisukord/keskkond
Pärnu Keskraamatukogu koos 2 haruraamatukoguga on hästitoimiv organisatsioon – toimib süsteem, et inimesed saavad ühe lugejakaardiga/registreerimisega kasutada kõiki raamatukogusid; raamatuid saab tagastada ükskõik millisesse kogusse	Seoses haldusreformiga liitus Pärnu linnaga 3 osavald, kus on kokku 9 raamatukogu, millest on saanud Pärnu Keskraamatukogu haruraamatukogud. Tuleb läbi mõelda, kuidas valutult viia raamatukogud ühtse juhtimise alla, kuidas liitunud harukogude töötajad paremini sulanduksid kollektiivi ja harjuksid uue juhtimisega.

KESKKONNA VÕIMALUSED JA OHUD

Võimalused	Ohud
Erinevate rahvus-, huvi- ja vanusegruppide kaasamine	Elanike arv on langemas, sellega kaasneb ka oht, et väheneb raamatukogu kasutajate arv ja raamatukogu rahastamine
Tarbijate harjumuste muutumine, tehnoloogia areng. Raamatukogud saavad oma töös kasutada uusi tehnoloogilisi lahendusi – laenutus- ja tagastusautomaadid; pakiautomaadi teenus; raamatuid viivad lugejatele droonid jms	Võib kaduda vajadus raamatukogu ja raamatukoguhoidja järele
Korrastada raamatukoguvõrk – raamatukogu peab olema seal, kus on kasutajad	Võib juhtuda, et osades praegustes raamatukogude asukohtades ei ole kasutajaid

Lisarahastuse leidmine erinevate projektide kaudu	Riigis valitsev ebastabiilne kultuuri- ja infopoliitika. Raamatukogu väsib, lööb käega ja lepib olukorraga – ei seisa oma õiguste eest ja ei lähe ka uuendustega kaasa. On oht, et piisava rahastuseta langeb ka teenuse kvaliteet.
Uute, vajaduspõhiste teenuste arendamine ja erinevate kultuurisündmuste korraldamine	Tihe konkurents vaba aja turul, infokanalite paljusus. Sealsamas võib tegevuste ja teenuste paljusus kaasa tuua identiteedi kaotuse.

PÄRNU KESKRAAMATUKOGU EESMÄRGID 2019-2025

Pärnu Keskraamatukogu eesmärgid ja tegevused kavandame järgmiseks viieks tegevusaastaks alljärgnevalt:

1. Kogud ja teenused

Üldine eesmärk: Sihtrühmade vajadustele vastavad, nõuetekohaselt säilitatud ning kaasaegsete vahenditega kättesaadavad tava- ja e-kogud ning teenused.

Eesmärgid:

Mitmekülgsed ja ülevaatlikud keskraamatukogu kogud ning nende süsteemne komplekteerimine.

Lugemishuvi toetav ja uutele ideedele avatud lasteteenindus ning sisukas lastele ja noortele suunatud sündmuste programm.

Kaasaegne ja kasutajasõbralik teeninduskeskkond.

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

Ringluses olevate väljaannete arv, laenutuste ja külastuste arvud, erinevate sündmuste arvud ja kajastused, näitajad erinevate sihtrühmade kohta, kasutajate tagasiside tulemused.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused kirjeldatud arengukava lisas 1.

2. Teeninduskeskkond

Üldine eesmärk: Raamatukogu ruumid on kaasaegsed ja kasutajasõbralikud.

Eesmärgid:

Ruumid on varustatud kaasaegsete lahendustega: laenutusautomaat, vaiksed piirkonnad omaette lugemiseks ja õppimiseks.

Raamatukogu kui kohtumispaik.

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

Raamatukogude külastatavus on tõusnud, raamatukogudes toimub väga eriilmelisi sündmusi, mis toovad kohale erinevaid sihtrühmi, raamatukogude ruumid ja seadmed on aktiivses kasutuses.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused on kirjeldatud arengukava lisas 2.

3. Teenused maakonna raamatukogude võrgule

Üldine eesmärk: Kaasaegne maaraamatukogu - kogukonna- ja kultuurikeskus.

Eesmärgid:

Mitmekülgsed ja ülevaatlikud maaraamatukogude kogud ning nende süsteemne komplekteerimine.

Maaraamatukogu on tunnustatud kultuuriasutus, kus töötavad kompetentsed ning motiveeritud raamatukoguhoidjad.

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

Maaraamatukoguhoidjatele läbi viidud koolituste arv, maakonnasisese RVL teenuse kasutajate ja laenutuste arv, kogude ringlus ja hõlve.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused on kirjeldatud arengukava lisas 3.

4. Organisatsiooni arendamine

Üldine eesmärk: Pärnu Keskraamatukogu on organisatsioonina efektiivne, innovaatiline ning korrektne.

Eesmärgid:

Hästi toimiv, ühtne ja motiveeritud meeskond.

Heade erialaste teadmistega ning pidevalt arenev meeskond.

Hästi toimiv kaasaegne ja korrektne töökorraldus keskraamatukogus ja haruraamatukogudes.

Pärnu Keskraamatukogu panustab töötajate heaolusse ja nende ametialaste oskuste arendamisse. Raamatukogu töötajaskond jagab ühiseid väärtusi ja eesmäärke, koostöö laabub erinevate struktuuriüksuste sees ja vahel.

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

Töötajad on motiveeritud ja rahul töökohta ning –tingimustega, töötajad osalevad erialastel täienduskoolitustel ja rakendavad saadud teadmisi ning oskusi oma igapäevases töös.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused on kirjeldatud arengukava lisan 4.

ARENGUKAVA TÄITMINE, HINDAMINE JA UUENDAMINE

Pärnu Keskraamatukogu arengukava on strateegiline dokument, mille põhjal koostatakse igaaastased tegevuskavad (vt lisad) ja planeeritakse eelarve. Iga kalendriaasta algul toimub arengukava täitmise analüüs, püstitatud ülesannete täitmise hindamine ja vajadusel tegevusülesannete korrigeerimine.

ARENGUKAVA LISAD

Lisa 1

Tegevused	Finatseerimis allikas	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liigiliselt, laadiliselt ja keeleliselt erinevate väljaannete soetamine.	Riik, KOV	x	x	x	x	x	x	x
Kogude analüüs. Vähekasutatud ja lagunenu teavikute kustutamine. Järelkomplekteerimine, e-kataloogi redigeerimine	KOV	x	x	x	x	x	x	x
Lastele ja noortele suunatud eakohase kirjanduse tutvustamine ja soovitamine	KOV	x	x	x	x	x	x	x
Lastele- ja noortele mõeldud tegevuste korraldamine	KOV	x	x	x	x	x	x	x
Tasuta kättesaadavate e-raamatute tutvustamine	KOV	x	x	x	x	x	x	x
Koduteenindus	KOV	x	x	x	x	x	x	x
Teenuseid seenioritele: ettelugemine, regulaarselt toimuvad nutiseadmete individuaalkoolitused	KOV	x	x	x	x	x	x	x
Täiskasvanute elukestva õppe jätkuv toetamine läbi tegevuste (üritused) ja kirjanduse. Huvitegevuse toetamine.	KOV	x	x	x	x	x	x	x
Infokirjaoskuse- ja kasutajakoolitused igale	KOV	x	x	x	x	x	x	x

vanuseastmele.								
Kasutajakeskne ja paindlik teenindus	KOV	x	x	x	x	x	x	x
Lasteaedade teenindus	KOV	x	x	x	x	x	x	x
Raamatukogu tegevuse ja teenuste tutvustamine. Osalemine messidel, teabepäevadel, uudiskirjanduse tutvustamine	KOV	x	x	x	x	x	x	x
Iseteeninduse võimaluste tekitamine	KOV	x	x	x	x	x		
Vabatahtlike kaasamine sündmuste korraldamisel (töötoad, koolitused)	KOV	x	x	x	x	x	x	x
Raamatukogu kogukonnakeskusena, koostöö ettevõtete ja asutustega.	KOV	x	x	x	x	x	x	x

Lisa 2

Tegevused	Finatseerimis allikas	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ettevalmistus RFID tehnoloogia ja laenusautomaadi kasutuselevõtuks	KOV		x	x				
Keskraamatukogu I korruse põrandate renoveerimine- uue katte paigaldamine	KOV		x					
Lavassaare raamatukogu elektrisüsteemide korrastamine	KOV	x						
Ranna raamatukogu ruumiprobleemi lahendamine koostöös linnavalitsusega	KOV	x	x					
Arvutiklass/grupitöö ruum keskraamatukogus	KOV		x					
Uued innovaatilised lahendused raamatukogudes	KOV	x	x	x	x	x	x	x
Kaasaegse raamatukoguteenuse tagamine kogukonnakesksetes haruraamatukogudes.	KOV	x	x	x	x	x	x	x

Lisa 3

Tegevused	Finantseerimis allikas	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ilmuvate väljaannete kohta info hankimine ja edastamine maakonna raamatukogudele, saabunud väljaannete liigitamine ja märksõnastamine.	Riik, KOV	x	x	x	x	x	x	x
Riigitoetuse sihipärase kasutamise jälgimine	Riik, KOV	x	x	x	x	x	x	x
Keskraamatukogu abi maaraamatukogudele vananenud ja lagununud raamatute mahakandmisel ja inventuuride läbiviimisel	Riik, KOV	x	x	x	x	x	x	x
Järekomplekteerimine vastavalt vajadusele	Riik, KOV	x	x	x	x	x	x	x
Pärnu Keskraamatukogu hästi komplekteeritud kogudega toetame maakonnasisest RVL teenust	KOV	x	x	x	x	x	x	x
Linna- ja maaraamatukogude ühised seminarlaagrid, täiendkoolitused, õppesõidud	Riik, KOV, projektid	x	x	x	x	x	x	x
Maakonna raamatukogude järjepidev erialane juhendamine	Riik, KOV, projektid	x	x	x	x	x	x	x
Koostöö valdade kultuurinõunikega	KOV	x	x	x	x	x	x	x
Järjepidev raamatukogude ajaloo jäädvustamine	KOV	x	x	x	x	x	x	x

Lisa 4

Tegevused	Finantseerimis allikas	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ergonoomiline töökeskkond ja töötajate liikumisharjumuste toetamine. Töötajate tervisekontroll	KOV	x	x	x	x	x	x	x
Ühenduse hoidmine endiste töötajatega	KOV	x	x	x	x	x	x	x
Info- ja digipädevuste täiendamine	KOV	x	x	x	x	x	x	x
Osalemine erinevates üleriigilistes	KOV	x	x	x	x	x	x	x

töögruppides, nõukogudes ja erialaorganisatsioonide juhatustes								
Töötajate tunnustamine	KOV	x	x	x	x	x	x	x
Asutusesiseste traditsioonide ja ühistegevuse arendamine	KOV	x	x	x	x	x	x	x
Osalemine rahvusvahelistes koostööprojektides	KOV, projektid	x	x	x	x	x	x	x
Koolitused ja õppekäigud	KOV, projektid	x	x	x	x	x	x	x
Rotatsioon organisatsiooni siseselt ja stažeerimine teistes raamatukogudes	KOV, projektid	x	x	x	x	x	x	x